

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

ÜNNEP UTÁN.

Ünnepeltünk. Egy érsek bevonulása, egy szobor leleplezése külön-külön is elég ok az ünneplésre, hátha még mind a kétfő történetesen vagy akár tervszerűen egy időre esik, annál inkább jogcím az ünneplésre, a ceremóniákra.

Készültek is rá a hivatott egyének és testületek, a város ünnepi díszbe öltözött, a lelkekbe is többé-kevésbé ünnepi hangulat lopódzott. Kizökkenünk a hétköznapi fásultságából, a lelkeinket eltompító mindennapi gondok dermedtsége megolvadt a hazaszeretet, a hit tavaszi, melegítő szellőjének fuvallatától, éreztük, hogy szívünk-lelkünk nem vesztette még el teljesen a fogékonyságát a nemesebb érzelmek iránt.

De amíg a tavaszi szél, a napsugár melege eltávolítva a természet életerejét lekötő Jégkérget, az erők felszabadulásával áldásos, gyümölcsstermő akció áll be; nem úgy a mi érzelmeink ébredése. A mi szent érzelmeink ébredésével nem a nagy és nemes hazafiúi érzelmek élesztő és felemelő hatását tapasztaljuk, hanem a jelen bizonytalansága, aggodalmaink a jövő fölött bágyasztóan és sorvasztóan nehezeden lelkünkre, elrontják ünnepünket, lehangolják kedélyünket. Fájdalmasan elszomorító tünet és csekély kilátással kecsegtető tapasztalat az, ha legszentebb *érzelmeink a külsőségekben, a formaságokban merülnek ki.* Midőn hazaszeretetünknek és hithűségünknek kellően eleget véltünk tenni már azzal, hogy felvéve ünnepi gúnyánkat, végig nézünk díszes felvonulást, végig hallgatunk tartalmas — de lelkesedés hiányában hatást nem kelthető ünnepi beszédeket, végül végig eszünk egy izletes ebédet!

Az igazi ünnep a szívek ünnepe! az érzelmek valódiságának az ünnepe! Vajjon sok-e azoknak a száma, akik e kétfős ünnepet ilyképen, ily értelemben ünnepelték? Hányan mertek belenézni szívük rejtekébe és hányan kísérelték meg érzelmeiket elemezni? Sokan vannak-e azok, akik Rákóczi szobránál, Rákóczi ünnepén lelki szemek elé idézték az ő szellemét is? Kérdezték-e önmaguktól: Igazán mi vagyunk ama

nagy, a lelkesedéstől lángoló ősök maradékai? Tudunk-e mi is úgy lelkesülni, hazát szeretni, mint ők? Vajjon ha most gyúlnának ki a ragyogó őrtüzek a Beszkid ormain, ha most lengene „pro patria et libertate” tűzbetűs feliratú dicsőséges zászlaja, képesek lennének-e mi is, kényelmet, vagyont, családot és életet áldozni a hazáért, a haza szabadságáért!?

Vagy talán manapság már nem érezzük szükségét a hazaszeretnek? Letűnt idők divatját múlt jelszava, üres frázissá törpült fogalom az, a melyet szokásból hangoztatnak bár, de nem éreznek át?

Válságos tőket él ma nemzetünk! Nem kül ellen törtet felénk és tör ellenünk, hanem véreink, édes testvéreink átkozott hatalmi vágytól kergetve, az önérdekektől sarkalva, készülnek eltiporni alkotmányunkat a „politika” síma, de annál élesebb fegyvereivel.

Míg mi a nemzet geniuszának szobrot állítunk, addig az ő szellemével homlokegyenest ellenkező események történnek másfelől.

Ha valaha, úgy most nagy szükségünk van arra, hogy a hazaszeretet hatalmas érzésével vértessük magunkat a bennünket kerülgető, az igazság mezébe öltözködött veszedelmek ellen, hogy erősen és sziklaszilárdan vallhassuk az igazságban, a jogban és a jobb jövőben való hitünket.

Csak így leszünk méltóak arra és csak így érdemeljük meg, hogy büszkélkedhessünk azzal, hogy a nagy Rákóczi emlékét, ércebe öntött földi képét magunkénak vallhassuk.

* * *

A politikai túloldalnak egyik elkeseredett s Rákóczi bús tárogató hangján szóló cikkírójának ezen cikkét vezető helyen adjuk közre, mert magunk is — az ünnepek elmúltával, midőn senki sem vádolhat bennünket ünneprontással — a Rákóczi ünnepen tapasztalt farizeuskodásról kívántunk írni.

Igazat adunk a cikkírónak abban, hogy a Rákóczi ünnepély, melyre pedig a város közönsége oly lelkes örömmel várt, nem lett a lelkek harmonikus örömmünnepévé.

Elrontotta azt az a tudat, hogy a

mig idelent magyar a magyarral örömmünnepet akar ülni, odafent az országházban magyar tör a magyar ellen.

S midőn ezt elgondolva, idézzük fel emlékezetünkben a vasárnapi ünnepeket, nem is bírjuk a cikkíró enyhe hangján bírálat tárgyává tenni, hogy a budapesti szabadságtipró zsarnokoknak zombori famulusai, kik kéjes örömmel nézik az alkotmányunk ronggyá tépését, oda merészkedtek az szabadsághősnek szent érzelmeket keltő szobra elé. Vagy nem farizeuskodóknak legundokabb példányképe-e egy Konyovits Dávid, ki az ünnepi szónok azon szavaira „vesszen oda mindenünk, csak hazánk kincse, a szabadság éljen örökké!” — tapsolni mer, holott a parlamentben éppen a szabadság letiprásának rút feladatára vállalkozott? S a többi bérenc mind, milyen jogon állt oda álszenteskodó arcátlan képpel az önzetlen szabadsághősnek glóriás alakja elé?

Vagy hát a szabadság dicsőítésére toladokhattak-e oda azok, kik a választásokon lopott pénzzel fojtják el a választók *szabad* akaratának megnyilvánulását? kik a *szabad* akaratot a preszió minden nemével némítják el? kik az ellenzéki törvényhozók *szabadságát* s jogait a rendőrök szuronyaival akadályozzák meg? kik piszkos pamfletjeiken a törvény ellenére titkolják el a nyomdácéget? kik a m. kir. postán rendezik be a cabinet noirt? kik elkoazzák az ellenzéki sajtótermékeket s megcsúfolják a *sajtószabadságot*?

Micsoda szabadságot ünnepeltek hát ők? Nem a galádságnak legocsmányabb ténye az, hogy a szabadsághősnek szobránál ünnepelve dicsőítik az alkotmánytiprásnak, a merényleteknek szabadságát?

Valóban csak a jó Istennek áldott esője volt az, mely a szabadsághősnek szentelt ünnepet a békekesség jegyében zárta le, mert tartottunk tőle, hogy a farizeusok koszorúletétele alkalmával a szent érzelmek csúffátételén felháborodó népnek jogos felzúdulása némítja el a hazaárulók ajkáról jövő hazug szót.

Szerk.

A Rákóczi-szobor leleplezési ünnepélye Zomborban.

Június hó 8-án, szombaton kezdődött Zomborban a Rákóczi-ünnepély. Este 1/2 9 órakor a városnak és a szobor-térnek gyönyörű kivilágítása mellett szólott a kurucok idejébe visszaemlékeztető bús tárogató nóta, melyet ezrekre rúgó néptömeg hallgatott meg. 9 órakor pedig a zombori „Napközi Otthon“ által rendezett díszelőadás kezdődött, melyről lapunk más helyén számolunk be.

Június 9-én, vasárnap volt a főünnepély, magának a szobornak leleplezése. A reggeli órákban voltak a különböző felekezeti templomokban tartott ünnepi istentiszteletek. 10 órára az egész szobor-teret ellepte már az ünneplő közönség s nagy késéssel, 1/2 11 órakor végre felhangzott a zombori polgári kaszinó dalárda által énekelt Hymnus, melynek elhangzása után Vértesi Károly, — kinek soha nem szűnő agilitásának köszönhető, hogy egy Schweidel-szobor és most a Rákóczi-szobor díszíti Zombor város tereit — mint a szoborbizottság elnöke megnyitotta a leleplezési ünnepélyt. — Ekkor következett dr. Márki Sándor egyetemi tanár nagyon tartalmas ünnepi beszédének felolvasása, miközben lehullott a lepel Rákóczi-nak — Magyarországon első — szobráról. Frenetikussá taps és éljenzés harsogott fel a jól sikerült szobor megpillantásakor. Ennek hatása alatt, mintegy átszellemülve meghatóan énekeltek el a zombori iparos dalárda jóhangú énekesei a gyönyörű alkalmi éneket, a „Szabadságdal“-t. Ezután szavalta el nagy hatással Jászai Mari művésznő jónevű költőnknek, Dömötör Pálnak szép ünnepi ódáját, csak kár, hogy ezalatt a zuhogó eső megbontotta már a közönség körében a rendet, úgy hogy már kevesen voltak tanui annak, hogy Vértesi Károly szoborbizottsági elnök a szobrot a város polgármesterének átadta. A koszorúkat is nagy sietéssel, kevés szó kíséretében helyezték el s a Rákóczi indulót egyáltalában elnémította a záporosó.

Sajnáljuk, hogy a szoborleleplezési ünnepélyen elhangzott szép beszédek s alkalmi költemény helyszűke miatt itt nem hozhatjuk, azonban az érdeklődőket e helyütt is értesítjük, hogy II. Rákóczi Ferenc Zombori szobrának leleplezésére emléklapok adtak ki, hol azok teljes terjedelmükben olvashatók.

A Rákóczi-szobor leleplezési ünnepélyén küldöttségek által képviselve voltak: 1. Hajdú vármegye. 2. Magyar Történelmi Társulat Budapest. 3. Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Kolozsvár. 4. Országos Pázmány Egyesület Budapest. 5. Szeged szabad királyi város. 6. Kolozs vármegye. 7. Magyar kir. miniszterelnökség. 8. Baja törvényhatósági joggal felruházott város. 9. Nagyváradi róm. katolikus szertartású káptalan. 10. Zombori izraelita iskolaszék. 11. Apatini magyar kir. Erdőhivatal. 12. Baranya vármegye. 13. Felsővárosi óvóegyesület Zombor. 14. Magyar kir. posta és távirat hivatal Zombor. 15. Róm. kath. Tanterület Zombor. 16. Magán polgári leányiskola Zombor. 17. Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége. 18. Újvidéki magyar kir. Erdőhivatal. 19. Nagyváradi szab. kir. város. 20. Magyarországi Szabómunkások zombori szakcsoportja. 21. Bácsbodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület. 22. Zombori Jótékony Magyar Nőegylet. 23. Bezdáni Magyar Népkör. 24. A kolozsvári magyar kir. Ferenc József tudomány egyetem. 25. Pécs szabad kir. város. 26. „Óbecse és Vidéke“. 27. Bácsbodrog vármegye. 28. Magyar kir. államvasúttal zombori állomása. 29. Magyar

kir. Pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség. 30. Zombori Szerb Olvasókör (Csitaonica). 31. Zombori magyar kir. Pénzügyigazgatóság. 32. Zombori gör. kel. szerb tanítóképző intézet. 33. Zombori magyar kir. folyam-mérnöki hivatal. 34. Bácsmezei női ipariskola Zombor. 35. Szabadkai ügyvédi kamara. 36. A zombori izraelita hitközség. 37. Zombori gör. kel. szerb tanítóképző intézet. 38. Zombori szerb egyházi dalárda. 39. Zombori kir. Törvényszék, kir. Járásbírság és kir. Ügyészség. 40. Újvidék szabad kir. város. 41. Magyar Védő Egyesület leányszakosztálya Zombor. 42. Nagyikindai Rákóczi-szobor egyesület. 43. Zombori gör. kel. szerb elemi népiskola. 44. Komárom sz. kir. város. 45. Zala vármegye. 46. Jásznagykunszolnok vármegye. 47. Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos szövetsége zombori egyesülete. 48. Zombori Napközi Otthon Egyesület. Szilágyi Dalárda. 50. Zombori Függetlenségi és 48-as Párt és a Zombori Függetlenségi Kör. 51. Zombori Kath. Legényegyesület. 52. Zombor szabad kir. város polgári fiúiskolája. 53. Bácsbodrog Vármegyei Történelmi Társulat. 54. Zombori református egyházközség. 55. Nagykanizsa rend. tanácsú város. 56. Zombori felső kereskedelmi iskola. 57. Bácsszentiván község. 58. Zombor szabad királyi város. 59. Szabadgondolkodók Voltaire Egyesülete. 60. Bácskertes község. 61. Zombori Jótékony Izraelita Nőegylet. 62. Királyi Tanfelügyelőség Zombor. 63. Zombori I. Önszegélyző Szövetkezet. 64. A zombori izraelita betegsegélyző egyesület. 65. A zombori Chewra-Kadisa. 66. Az Urak Mária Kongregációjának zombori szent István király kolóniája. 67. Szolnok rendezett tanácsú város. 68. Árva vármegye. 69. Kerény községe. 70. Zombori Takarékpénztár. 71. Zombori Kereskedelmi Testület. 72. „Magyarország“ szerkesztősége. 73. Bácsbodrog vármegyei jegyzői egyesület. 74. Zombori Troubadurok. 75. Zombori áll. főgimnázium. 76. Ó- és Újverbász községek, újverbászi főgimnázium és a „Haladás“ szerkesztősége. 77. Doroszló község. 78. Schweidel család. 79. Földmívelésügyi magyar királyi Minisztérium. 80. Bihar vármegye. 81. Zombori kereskedelmi alkalmazottak egyesülete. 82. Zombori szerb polgári dalárda. 83. Délmagyarországi Magyar Közművelődési egyesület. 84. Nemzeti Kaszinó Budapest. 85. Az 1848/49-iki honvéd egyesület országos egyesülete. 86. Zombori Jótékony Szerb Nőegylet. 87. Gömör és Kishont vármegye. 88. Péterréve község. 89. Bácsbodrog Vármegyei Irodalmi Társaság. 90. Zombori ág. h. evangélikus egyházközség. 91. Zombori áll. elemi népiskola. 92. Kerény község. 93. Zombori Polgári Kaszinó Egyesület és Zombori Polgári Kaszinó Egyesületi Dalárda. 94. Magyar országgyűlés főrendiháza.

Koszorút tettek:

Magyar országgyűlés főrendiháza; Magyar országgyűlés képviselőháza; Nemzeti Kaszinó Budapest; Bács-bodrog vármegye; Bács-Bodrog vármegyei Irodalmi Társaság; Nagyikindai Rákóczi-szobor egyesület; Erzsébetfalvai Kurucasztaltársaság; Baja thj. város; Baranya vármegye; Pécs szab. kir. város; Újvidék szab. kir. város; Jász Nagykanizsa-Szolnok vármegye; Radványné Ruttkay Emma; Komárom szabad királyi város; Kerény község; Zombori polgári kaszinó-egyesület; Zombori polgári kaszinó-egyesületi dalárda; Zombori Krump-féle magán polgári leányiskola; Zombori jótékony magyar nőegylet; Bácsmezei nőipariskola; Magyar védő egyesület leányszakosztálya; Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos szövetsége zombori egyesülete; Napközi otthon egye-

sület; Zombori függetlenségi párt és a Zombori függetlenségi kör; Zombor szab. kir. város polgári fiúiskolája; Magyarkanizsa város; Zombor szab. kir. városi államilag segélyezett felsőkereskedelmi iskola; Zombor szab. kir. város; Szolnok r.-t. város; Bácsbodrog vármegyei jegyzői egyesület; Zombori troubadurok; Zombori állami főgimnázium; Zombori iparos dalárda; Óverbász község; Újverbász község; Újverbászi főgimnázium; „Haladás“ szerkesztősége.

Délután 1 órakor volt a díszelőadás a Vadaszkürt szállodában a hol felköszöntöket mondtak: a főispán a királyra, Prokópy Imre Rákóczi emlékére, Vértesi Károly az érsekre, Buday Gergely a vendégekre, Petényi József Jankovics szobrászra, Magassi Antal Dömötör Pálra, az ünnepi óda költőjére, s Jászai Marira, ki az ódát elszavalta, végül Késmárky Béla Vértesi Károly szoborbizottsági elnökre.

A hivatalos felköszöntők elhangzása után az ebéd rögtön véget ért.

Prokópy Imre beszéde a díszelőadásban.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

„Amicsoda életet élt, és amicsoda halála volt, hiszem, hogy megmondották neki: Ma velem léssz a Paradicsomban“ . . . írja Mikes Kelemen 112.-ik törökországi levelében, ama végzetes április 8-án, melynek reggelén Isten árvására tevő a magyart és kivevé a bűjosók közül „a mi édes urunkat és atyánkat.“

II. Rákóczi Ferenc hűségese apródjának ezt a mély vallásos érzésből fakadt és klasszikus tömörségű elmélkedését idézem ma itt, midőn a délelőtti ünnepély országos kegyeletének a koszorújába bele akarom fonni ennek az alkalmi megemlékezésnek a harmatos virágát.

Valóban igaza van Mikesnek, mert az ő „édes ura“ tényleg úgy élt mint egy hazáját megváltó hős, és úgy halt meg mint egy szent.

Az üdvözülés, az édeni boldogság mellett azonban ott van az, amiről a férfihűségnek ez a tündöklő példaképe, fejedelmének jobbarrosszban osztályos társa, árvására jutásának nehéz órájában nem adhatott számot, de aminek a tudata bizonyára meg volt az ő sajtó lelkében is: ott van a XVIII. század legnagyobb magyarjának a megdicsőülése, ezeréves történelmünk egyik legragyogóbb alakjának a felmagasztaltsága, ott van Rákóczi nevének mindmáig csorbítatlan varázsa és honmentő tetteinek maradandó hatása nemzete sorsának az alakulására.

Az ő dicső nevéhez fűződő heroikus erő-kifejtés nélkül államiságunk éppen úgy véglegesen romba dől, mint a hogy az 1848.-iki titáni erőpróba nélkül is bételjesült volna a végzet mifelettünk.

Szabaddá, öncélú nemzeté s így nagygyá akarta tenni a magyart. Ebben rejlik nagyságának a titka, de ez volt a hatalom szemében egyúttal a bűne is, melyért a hontalanság martíromságával vezetelt.

És nekünk ez az ő megszentelt martíriuma mintha drágább, értékeesebb volna legfényesebb diadalainál! Az ő lemondásának és önkéntes számkivetésének emberfeletti áldozatánál nagyobb áldozatot még senkisémet hozott a magyar szabadságnak vértől párolgól oltárán, s éppen ez az ő áldozata, Kossuth Lajosnak a martíriumjával együtt, legdrágább kincsünk ma minékünk: a jogfosztásnak élő tilalomfája és a jogfentartás, a jogfolytonosság kiapadhatatlan forrása.

Nem annyira Ónod mint inkább Rodostó az ő halhatatlanságának igazi monumentuma. A Márványtenger mormolásába fult sóhajokból nőtt ki és áradt szét millió magyar szivbe az

a bálványozó szeretet, amellyel népünk a leg-nemesebb fejedelem emlékét őrzi, és amelynek szinte vulkanikus kitörését egész világ bámulta, amikor nagy Rákóczi hamvait haza hoztuk az édes anyaföldbe.

És ha igaza van Carlyle-nak abban, hogy az elsatnyult népeknek, az anyagiasságban tobzódó kornak az erő evangéliumát, az igazi nagy férfiak és az ideálok kultuszát kell hirdetni, akkor a nagyok közt is nagy Rákóczinak a kultusza kell hogy mindenha a mi jogos törekvéseink egyik erőforrása és a nemzeti fejlődésnek, a magyar demokráciának egyik talpköve legyen!

Az ő törhetetlen jog- és alkotmánytisztelének, tökéletes elvhűségének és eszményi önzetlenségének örök időkre szóló példája meg fogja tisztítani az elméket, megneemesíteni a szíveket, megacélozni az akaratot s így a magyarság fenmaradásának mindenkor egyik leg-hatalmasabb erkölcsi tényezője lesz.

És legyen minékünk a ma leleplezett ércszobor is intőjel arra: hogyan kell a hazáért élni és, ha úgy fordul a sors, meghalni!

II. Rákóczi Ferencz szelleme! Ihlesd meg lelkünket és légy velünk mindvégig! Úgy legyen!

A zentai népgyűlés.

Vasárnap tartotta első népgyűlését a szövetség ellenzék és pedig a Bácskában, Fernbach Károly választókerületében, Zentán.

A népgyűlésre Budapestről a reggeli gyorsvonattal leutaztak Fernbach Károly, Szmrecsányi György, Pozsgay Miklós, Lovászy Márton, a szocialdemokrata Ormos Ede dr. és Vámos Henrik dr.

Szabadkán a függetlenségi kör meghívására ellátogattak a függetlenségi körbe, ahol dr. Pletikoszich András üdvözölte őket. Az üdvözlőbeszédre Fernbach Károly, Szmrecsányi György, Lovászy Márton, Ormos Ede dr. és Vámos Henrik dr. válaszoltak.

A függetlenségi körből a Pest szállodába mentek, ahol megebédelték.

A Budapestről érkezett országgyűlési képviselőket Szabadkáról Zentára kísérték: dr. Pletikoszich András, dr. Antunovics József, Pleszkovich Lukács. A zentai határban több tanyai küldöttség csatlakozott hozzájuk. Zentán lelkes tüntetéssel fogadták az érkezőket.

A főtéren tudták meg, hogy a polgármester a népgyűlést nem engedélyezi. Így azután két helyen ülésező értekezletet tartottak. Az egyiket a függetlenségi kör udvarán, a másikat a Központi szálloda nagytermében. Beszédet intéztek a néphez Szmrecsányi György, Pozsgay Miklós, Lovászy Márton, Fernbach Károly Vámos Henrik dr. és Ormos Ede dr. Végül a következő határozati javaslatot fogadták el:

A zentai népgyűlés az országos ellenzéki pártok kiáltványában foglaltakat mindenben magáévá teszi, Tisza István és társainak az alkotmány ellen elkövetett merényleteit hazaárulásnak bélyegzi, az álfaluk hozott határozatokat törvényeknek nem tekint, azokkal szemben az engedelmisséget megtagadni alkotmányunk értelmében minden hazafinak kötelességül szabja. Hazafias lelkesedéssel üdvözlí az ellenzék országgyűlési tagjait, őket kötelességük teljesítésében támogatja s további kitartásra buzdítja.

Este több száz terítékes bankett volt, melyen felszóltak a gyűlés szónokai, továbbá Kalmár Simon, kinek indítványára kimondták, hogy lelkes hangu táviratban üdvözlí *Justh*

Gyulát, Károlyi Mihályt és Kovács Gyulát. Károlyi Mihály gróf, ki a gyűlésre szintén leigérkezett, fontos politikai okok miatt Fernbach Károly kérésére töltötte a napot Budapesten.

Lelketlenség. Nem valami újdonság az újságolvasó közönség előtt, hogy a vasúti alkalmazottak között aláírásokat gyűjtenek Tisza István üdvözlésére, ki az alkotmány eltiprására vállalkozott. Még nem hozták a pesti lapok, már is volt tudomásunk róla, mert szerkesztőségünkben is panaszt emeltek, hogy a zombori máv. állomáson lelkeket fertőznek s az alárendeltség kihasználásával gyártanak bizalmat a nemzet gyilkosának. De dicséretükre válik azoknak, kik most is megállták helyüket s megtartották becsületüket.

Tolakodás. Hogy mi mindenre vetemednek a geszti maniakusnak a cinkosai, azt a zombori vasutasoknak felháborító presszionálásán kívül a többi közt egy helybeli „főmuftinak“ a legnagyobb mértékben visszataszító eljárása is illusztrálja. Ez az általános népszerűtlenségnek örvendő politikai „kinövés“ ugyanis elég vakmerő volt ahhoz, hogy egy erős meggyőződésű 67-es ismerőst felelősségre vonja azért, amiért Tiszának és az általa fanatizált munkapártnak brutális törvénytíprását helyteleníteni merészelte.

Nem tudjuk, hogy a felelősségre vont új mit felelt az okvetetlenkedő főmuftinak, aki, úgy látszik, nem akarja megtűrni az egyéni véleményt és megborad az önálló gondolkodás legenyhébb megnyilatkozásától is. Reméljük azonban, hogy a bihari junkerfőnök helybeli epigónjának legközelebb már az orra alá dörgölik azt a jól megérdemelt leckét, hogy „hivatlan prókátornak ajtó előtt a helye.“

Házaszabályrevízió és házelnapolás. Tisza István gróf és bérenchada tetézte törvénytelenségeit s a házaszabálymódosítást határozta el, a miután a házat elnapolta. Jó jön az ellenzéknek a ház elnapolása, mert így ideje lesz népgyűléseken a házaszabályrevízió s az azt megelőző házhatározatnak, — melyek azonban csak párthatározatok — törvénytelenségét kifejezni.

Tisza István gróf hóhérmunkájához a zombori megtévelyedettek közül gratulációt küldöttek:

**Ifj. Vojnits István,
Scultéy Ferenc,
Molnár Károly,
Czeisel Lajos József,
Bruck Jenő és
Kozma László.**

Utóbbi a munkapárt nevében, önkényesen gratulált, mert nem lévén szerveztük, gyűlést erre vonatkozólag nem is tartottak és így felhatalmazása nem volt reá.

Eljárásuk magán hordja a szégyen bélyegét s ezt ezennel leszögezzük, hogy emlékezetes maradjon a jövőben is.

HIREK.

Népgyűlések sorozata. A parlamenti merénylet következtében országszerte megmozdult a nép s gyűléseket tart. Zomborban is csakhamar megkezdődik a népgyűlések egész sorozata. E hó

23-án tartja a zombori függetlenségi és 48-as párt az összes helybeli ellenzéki érzelmű polgárok részvételével a Zombor városi népgyűlést. — Ezt követi majd a vármegyei ellenzéknek Zomborban tartandó értekezlete, melyen a vármegyei ellenzék a vármegyei népgyűlés napját fogja megállapítani. — Ugyanekkor állapítja meg, hogy mely községekben mikor fogja a vidéki népgyűléseket megtartani.

Bérmálás. Csernoch János érsek és Horváth Győző segédpüspök hétfőn délelőtt egész délig osztották a róm. kath. plébánia-templomban a bérmálás szentségét, melyben majd 1800 gyermek részesült. Délután az érsek látogatásokat végzett s este megtekintette a zár-dában a Mária kongregáció tagjai által tiszteltére rendezett színdarabot. Kedden reggel az érsek kíséretével elutazott a városból, hol valóban impozáns fogadtatásban részesült. — Egyben megemlíttük itt, hogy a bérmálás előtt az érsek celebrálta mise alatt a zombori iparos dalárda vegyeskara énekelt s ezuttal is valóban művészi és a közönségre mély hatást tett előadást produkált, a mi úgy az éneket vezető Szántó Károly, mint az összes énekesek dicsőségére vált. — A szólószámokat Varga Kálmáné, Varga Kálmán és Hrabovszki István énekelték.

Fernbach Károly adománya. Fernbach Károly első negyedévi képviselői tiszteletdíját, 1600, azaz ezerhatszáz koronát a zentai függetlenségi kör részére adományozta.

Hóhérmunka. Tudósítónk írja: Báró Vojnich István, az alkotmánygyilkos gr. Tisza Istvánnak, a mungó parlament örült elnöke, leg-hívebb csatlósának választókerületében hazaáruló elemek, mult vasárnap Ujverbászra népgyűlést hirdettek, melyre hála a magyarok Istenének csakis a mungópárt kipróbált tagjai kaptak meghívót. Itt a községháza udvarán csendőrfedezet mellett ország-világ előtt dokumantálni akarták, hogy ők is Auffenberget lenyelve azok közé a hazafiak közé tartoznak, kikről maga a parlamenti mungótábor kijelentette, hogy aki a véderőreformot „rezolúció nélkül“ elfogadja, az nem lehet magyar ember. Uram bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek! A népgyűlés a kedves „kulaik“ rendezték, de őszintén szólva, csizmadiát fogtak. A tiz politikai községből mindössze 300 ember hajtatott fel, kik látva a hóhérmunkát, Tisza és Vojnich említésekor v. a bizalmi nyilatkozat felolvasásakor sokkal nagyobb vehemenciával kiáltották a megérdemelt „abcugot“, mint a megrendelt és hivatalosan intonált „éljent.“ A gyászbeszédet tartották: a legvrányaibb kulai Dr. Récsei, az óverbászi német lelkész és az óverbászi szerb patyikus. Potya az egyszer nem volt, most a vidékről leterelt mungók méltatlankodva mondogatták: hát érdemes volt ezért eljönni? úgy látszik most csak a nagyok osztozkodnak mi meg vak eszközök voltunk hozzá. Többet mondani, ellenkezni a szingazsággal.

Érmeket hoztak. A múlt pénteken, szombaton és vasárnapon volt a pécsi kerületi tornaverseny, melyen Zomborból az áll. főgimnázium, a gör. kel. szerb tanítóképző intézet és a kereskedelmi iskola több növendéke is részt vett. A főgimnázium 30 résztvevő tanulója 20 érmet hozott haza. Vasárnap este a Rákóczi ünnepség lefolyása után érkezvén haza a tanulók, a szobor előtt a Himnusz eléneklésével rótták le a dicső fejedelem emlékének tartozó hódolatukat.

Halálozás. Cséser Gyula függetlenségi párttagnak neje szül. nagytálya Szép Zsuzsanna folyó évi június hó 11-én reggel 1/4 3 órakor életének 38-ik évében meghalt s hült teteme tegnap délután 4 órakor a helybeli városi kertészlakban az evang. ref. hitvallás szerint megáldatott s utána a Zemplén megyei Bodrogh-Szerdahelyre szállított. Széles körű rokonság gyászolja.

Függetlenségi bál. A Zentai Függetlenségi Kör Péter Pál napján a nagyvendéglő színháztermében táncvigalmat rendez.

Záróünnepély. A zombori izraelita népiskola f. hó 16-án vasárnap délelőtt 11 órakor fogja a szokásos évzáró ünnepélyét megtartani, amelyre az iskolaszék és a tantestület ezúton is meghívja a t. szülőket és tanügybarátokat.

Meghívó. A zombori felsővárosi óvóegyesület 1912. évi június hó 16-án d. u. 5 órakor a Polgári Casinó nagytermében fenn tartási alapja javára gyermek-ünnepélyt rendez, a melyre a gyermekbarátokat szívesen látja. A belépődíj felnőtteknek 1 korona 20 fillér, gyermekeknek 60 fillér. Az egylet a felülfizetéseket köszönettel fogadja és hirlapilag nyugtatja.

Új iskola Apatinban. A kultuszminiszter az apatini tégláégető telep tanköteles gyermekei részére új állami elemi iskolát állít fel, mely szeptemberben fog megnyílni.

Juniális. A „Bezdáni Önkéntes Tűzoltók” 1912. évi június hó 16. napján Bezdánban, a „Fekete sűrű” nevű erdőben, rendezési alapjuk javára jótékonycélú zártkörű juniális rendeznek, melynek programja: Reggel 4 órakor riadó. Gyülekezés d. e. fél 9 órakor Nagy Mihály vendéglője előtt. Kivonulás d. e. 9 órakor. Délután tréfás mutatványok, cabaré. Este lampionos bevonulás Nagy Mihály vendéglőjében, hol tánc lesz reggelig. A juniális kedvezőtlen idő esetén június 23-án tartatik meg.

A zsidók figyelmébe. Az „Ungarlandische Juedische Zeitung” című ortodox izraelita lap legutóbbi számában igen komoly hangon tárgyalja a magyarországi zsidóság szempontjából a politikai eseményeket és a többi közt a következőket írja: „A zsidóságnak kötelessége, hogy minden támadást, amely a jog sáncai ellen irányul, elhárítson. Nekünk érdekünk azért küzdeni, hogy politikai életünkben a jog és törvény tisztelete és minden erőszaktól való irtóztatás legyen az uralkodó szempont. Mint minden szabadságszerető nép, úgy a magyar nép is szerves összefüggésben van a magyar parlamentjével úgy, hogy a Házban történt események előreláthatóan a közéletben is éreztetni fogják hatásukat. Óvjuk meg tehát a gyöngék és kevesek támaszának, a jognak és szabadságnak integritását.” A továbbiakban igen erős hangon kel ki gróf Tisza István ellen és az ellenzéki pártokkal való együttérzésre hívja fel a magyarországi zsidóságot. Ehhez kommentárt írni nem kell.

Érdekes kuriai döntés. A kir. kuria mestanában úgy döntött, hogy azon megállapodás, hogy a váltó bárhova telepíthető, mint általános és fizetési helyet csak határozatlanul megjelölő, érvénytelenné nem bír s így az utólagos telepítés nem létezőnek tekintendő. A telep helyén felvett óvás tehát hatálytalan.

Három hónapig a Tiszában. A péterrévei halászsok a napokban egy hullát fogtak ki a Tiszából. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a kifogott hulla Matics Jován moholi 35 éves legény, ki három hónappal ezelőtt belevetette magát a Tiszába.

Hittan vizsgák. A zombori áll. elemi iskolában a különféle felekezeti hittani vizsgálatok e hó 15-én, vagyis szombaton lesznek. Délelőtt 8—10-ig róm. kath., 10—12-ig ág. h. evang., délután 2—3-ig gör. kel. és 3—5-ig reform. hittani vizsgálat lesz.

Repülőnap Zomborban. Kvasz András a legvakmerőbb és legjobb magyar repülőök egyike másodmagával június hó 29. és 30. án Zomborban fogja a repülés művészetét bemutatni. Ugy a fővárosi, mint a vidéki ujságokban Kvasz András nevét mindig a legelső magyar repülőök között találjuk. Kvasz eddig a legsikeresebb repüléseket végezte a magyar repülőök között. Az emlékezetes Szentes-Mezőtur—Békéscsabai repülésével a 143 kilométeres utat egyfolytában tette meg, leszállás nélkül; ugyancsak elsőrangú repülésével Szolnokon és Miskolczon óriási nézőközönség előtt a legnagyobb elismerést vívta ki. Hozzáértők szerint, Kvasz vakmerőségével egyetlen külföldi pilóta sem veheti fel a versenyt. Kvasz Zomborban 2 saját szerkezetű repülőgéppel fog megjelenni, amelyek a repülés napja előtt 1 héttig a főgimnázium tornatermében lesznek kiállítva. E nagyszabású repülőnap iránt meggyeszte nagy az érdeklődés, amiből joggal következtethető, hogy városunkban óriási néparadatra lesz kilátás; a szállodai mizériák, hasonlóan a Rákóczi-naphoz, még nagyobb mértékben fognak megnyilvánulni. A részletes programról lapunk legközelebbi számában fogunk tájékozást nyújtani.

Cservenka halad. Cservenka község elöljárósága július hó 15-iki lejáratú határidővel versenytárgyalást hirdetett villanytelep létesítésére, melyet úgy világításra, mint ipari célokra kíván felhasználni.

A bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület f. hó 6-án tartotta rendes évi közgyűlését. Csantavéri Törley Gyula társelnök visszapillantást vetett az egyesület múlt évi működésére. Az idei vándorgyűlés szeptember hó 8-án Hódságon lesz megtartva. Sajnáljuk, hogy — nem lévén szaklap — helyszűke miatt ezuttal a gazdasági fellendülés hű képét adó elnöki jelentés részletes ismertetését s a gazdasági egyesület jövő munkaprogramját nem hozhatjuk.

Vashid a Balatonon át. A balatoni hajóközlekedés már régi idők óta késedelmes és semmi tekintetben sem elégíti ki a magyar tengerpartján fekvő községek lakosságának igényeit. A Balatoni Szövetség most elhatározta, hogy a balatoni közlekedés megjavítása érdekében feliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, akitől kérni fogja, hogy a Balaton legkeskenyebb részén: Tihany és Szántód községek között a Balatonon keresztül vashidat építsenek. A Balatoni Szövetségnek ezt az éltre való eszméjét az érdekelt három vármegye közönsége óriási lelkesedéssel fogja magáévá tenni és támogatni.

A jól értesült lap. A Szabadkán megjelenő Bácsmezei Napló írja: „Tegnap folyt le Zomborban a Rákóczi-szobor leleplezése. Az ünnepi beszédet Vértési Károly, a szoborbizottság elnöke tartotta. Beszéde közben hullott le a lepel a szoborról, melyet a város közönsége nevében Hauke Imre polgármester vett át. Prokossy Imre nagy tetszés mellett szavalt a Dömötör Pál alkalmi ódáját. Az ünnepély a koszorúk elhelyezésével fejeződött be.” Tudvalevő, hogy az ünnepi beszédet Dr. Márki Sándor egyetemi tanár mondta el, az ódát pedig Jászai Mari művésznő szavalt.

Majális. Folyó hó 6-án Urnapján, igen sikerült majális rendezett pusztá Tinójárason. A Sabjánai tanító család. Vendégszerető házukban nemcsak a meghívottakat látták szívesen de a pusztá népe is élvezte a majális gyönyöreit. Délután 4 órakor kezdődött meg a népvándorlás cigányzene mellett az erdőbe. Az iskolaszoba rózsakerdő renetegében gyönyörűen díszített terített asztal várt a vacsorával. Alföldyné szeretetre méltóságával igyekezett mindenkit lekötelezni. A pusztá intézője s tisztviselő kara, nemkülönben az összes jelen voltak a késő reggeli órákig tartó fesztelen családias körben jól érezték magukat.

A gyermekek beoltása. Védhímlő oltások május hó közepétől június hó végéig vasárnap délutánonként 2—4 óra között a városi

kórházban fognak eszközölni. A rendőrfőkapitány felhívja a szülőket és az oltásra kötelezettek gondozóit, hogy 1911. március 1-től 1912. február hó 28-ig született, oltásra kötelezett gyermekeikkel beoltás céljából annál is inkább jelenjenek meg, mert a nyári hónapokban az oltás sikere nem oly biztos mint a tavaszi hónapokban és hogy mindazon szülőket, kik gyermekük beoltását elmulasztják, szigoruan megbüntettetnek.

Házadó lajstrom. Az 1912. évi házadó kivétési lajstrom a városi adóügyosztálynál f. évi június hó 11-étől június hó 18-ig terjedő 8 napon át közszemlére kitétetett, amely idő alatt az esetleges felebbezések benyújthatók.

Fegyveradó. A m. kir. pénzügyigazgatóság a fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában hirdetményt bocsátott ki, a mely a hirdető táblákon, mint falragasz olvasható.

Ügyvédi iroda. Dr. Berkes Zsigmond ügyvéd irodája 1912. évi május 1-től Zomborban, Zrinyi-utca 15. szám alatt (Heindlhöfer-féle ház) van.

92—8—6

Színház.

A „Napközi Otthon” a Rákóczi szobor leleplezési ünnepélye alkalmával dicséretes buzgóságának adta bizonyosságát, midőn e hó 8-án és 9-én a színházban díszelőadást rendezett. Nagyon gazdag műsor nyújtott élvezetet a közönségnek s talán bizony helyesebbnek is tartottuk volna, ha a hosszú műsort nem kétszer egymásután, hanem két részben felosztva két estén játszották volna le, mert különösen az első estén 9 órai kezdet mellett éjjél után 1 órakor ért csak véget s kimerítette a közönséget és a szereplőket is. Ez volt egyik oka annak, hogy vasárnap például az iparos dalárda már nem is énekelt s a színdarabot megkurították, holott a vasárnapi közönség is lefizette belépő díját.

De hisszük, hogy máskor nem fognak túlbuzgóságban mindent egyszerre bemutatni, annyival inkább, mert a tapasztalt precíz előadások garanciát nyújtanak arra, hogy a kevesebb programot is tökéletesen kielégíti a nézőközönség igényeit.

Gyönyörűen játszották el a troubadourok Rákóczi nyitányát, a mi méltón dicséri a zenekar vezetőjét Marchall Bélát.

Szépen énekelte a kaszinó-egyleti dalárda Gál F. Honfidalát, a mit viszont Tomcsányi Aladár karmester sikeresen dirigált.

Erdősnek Rákócziért című 3 felvonásos drámája az ünnepély hangulatának tökéletesen megfelelt s itt — bár valamennyi szereplő nagyon jól állotta meg helyét — ki kell emelnünk dr. Müller János és Jovánovits Leonának szinte hivatásos színészek módjára előadott ügyes játékaikat.

A zombori iparos dalárda kuruc dalait hallgatva, nem is írhatunk mást, minthogy városunk büszkeségei, a jó hangú iparos énekesek a tőlük megszokott könnyedséggel ragadtatták el a közönséget, mely mindig szívesen hallgatja Szántó Károly karmester jól betanított énekkarát.

Jól beillettek az ünnepi hangulatba Radány Ella és Schmidt L. József szavatai is, míg az Apotheosis csoportosításában — hol a Czinka Pannát ábrázoló Purmann Aranka festői volt — Király Lajos gimnáziumi tanár valóban remekelt.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon 161. szám. Kaphatók az e héten megjelent következő könyvujdonságok: Hegedűs Gy.: Pesti mesék 1.— K Herczeg F.: Álomország 4.—

Karinthy: Esik a hó	3.—
Gelléri: Hetven év a magyar ipar történetéből 1842—1912.	15.—
Körösi S. Clasz szótár I/II	36.—
Budapesti cím és lakásjegyzék	22.—

41—100—78

Zombor város üzleti tájékoztatója.

A volt Stebler-féle sörcsarnokban (Zrinyi-utca) kitűnő villásreggeli, pénteken kecsege és kevert halból halászlé, állandóan friss csapolt sör kapható. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel **Blazsanik György** vendéglős. 7

Angol és francia szabónő ajánlkozik a hölgyközönségnek. Lakik: Zombor, Barát-utca 10. szám alatt. 8

Báits Vitomir úri és női divatüzlete az „Arany Nap“-hoz. — Legjobb gyártmányú és minőségű úri és női fehéreművek, eső- és napernyők, zsebkendők, harisnyák, bőrkefeyűk, mellfűzők legolcsóbban csak nálam kaphatók. Bármily kötésű selyem nyakkendők 1 kor. 1

Boros hordók és kádár munkák állandóan raktáron. — E szakmába vágó munkák elfogadtnak **Federer András** kádármesternél, Zombor, Zsinagóga-utca 2. szám. 1

Bogdán I. hentes mester Zombor, Zrinyi-u. 9. — Ajánlja kitűnően pácolt füstölt sonkáit (utánzott kassai) a legjutányosabb árban, valamint nyári szalámit 2:20 filléért klg.-ként. 2

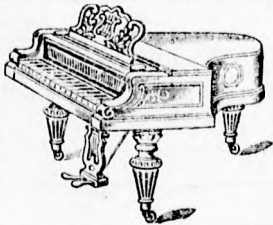
Gräber Mihály özvegye géperőre berendezett asztalos műhelye, Zombor, Deák Ferenc-körút 8. sz. — Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Készárúk az árúcsarnokban megtekinthetők. 1

Ij. Stempel Samu kőfaragó Zombor. — Ajánlja nagyválasztékú sűrűraktárát, továbbá mindennemű kő- és márványmunkáit. 1

-IGAZSÁG- Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. — Előfizetési ára egész évre 2 kor. 5

Nagy bútorreladás! Olcsó! Jó! Tartós! özv. **Adler Adolfné** bútorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye, Zomborban, Kossuth Lajos-utca (Takarékpénztár mellett). — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és úriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is. 1

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianóknak **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrinyi-és Orgona-utcában. — Legolcsóbb zongorakölcsön intézet. Javítások és hangolások elfogadtnak. 2

SZUPPEK GYULA ÜVEGUDVAR ZOMBOR. Üveg, porcellán, lámpa, tükör és táblauveg gyári raktár. — E szakmában legjelentékenyebb bevásárlási forrás. 1

SISKOVITS-féle üzletben Bercsényi-út 3. sz. **zombori juhtúró** állandóan nagyban és kicsinyben, ugyanott kitűnő **borok** zárt palackokban kaphatók. 5

Tallós Gyula úri angol szabó, Zombor, Galamb-utca 6. szám. Ajánlja a legjobb hazai és angol szövet raktárát; továbbá elvállal férfi ruhák készítését gyors és ízléses kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. 6

Ugry István keramikus, első alföldi kályha és agyagárú gyára, Zombor, Bezdáni-ut 30. Mintaraktár: Erzsébet-tér 4. sz. (Szemes ház.) Készít elsőrendű chamotte agyagból minden stílusú és színű kályhákat stb. — Átrakások és javítások jótállással elfogadtnak. 4

HIRDETÉSEK.

Hova menjünk a Mozi után?

Az UGRY czukrászdába. „ELITE“ és „RIVIERA“ kávéházakba. Ott vannak már „BALIET“ játékasztalok. ÉRZÉK-és SZELLEM fejlesztő szórakozást nyújt. A RÚGÓS DÁKÓ izomfejlesztőleg hat a karokra. URAK és HÖLGYEK kényelmesen ülve játszanak. Órák hosszat nem kell folytonosan a golyók után futkosni és nem táncoljuk fel a port. Ezen asztalok egyedüli szállítója, MAGYAR, NÉMET és OSZTRÁK országokban:

Szpevák Béla

szabadalmazott ülő helyzetben játszható biliárd és hozzávaló dákó gyára.

Ára 250 koronától 400 koronáig.

65-104-18
!! Részletre is kapható !!

ZOMBOR, Thököly-út 10. szám.

LEDERER MIHÁLY

kárpitos és díszítő, lakberendezési vállalata
ZOMBOR, Rákóczi-út 6. sz.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy 16 éven keresztül az árúcsarnokban volt

kárpitos-műhelyemet

saját cégem alatt

Rákóczi-út 6. sz. alá helyeztem át.

30 éves zombori működésem alatt megyszerzte tanúsított megfizető bizalom feljogosít ama reményre, hogy az intelligens nagyközönség további szives pártfogásában ezután és annál inkább is kegyesen részesíteni fog, mert — a korral haladva — nálam rendelkezésére állanak: **európai bútorrajzolók mintái**, valamint **német, francia és angol mokettek**, úgyszintén a legkülönfélébb **szövetek**, nemkülönben **antik bőrök és minta-darabok is.** — Modern, ízléses és szolid munkáimat a legjutányosabb árban — garancia mellett — számítom.

Tisztelettel

86-10-10 **Lederer Mihály.**

(Lakás: Zombor, Széchenyi-körút 2. szám.)

Wancsek Béla

első mechanikai gépek és villamos projekciós ívlámpa gyára

ZOMBORBAN.

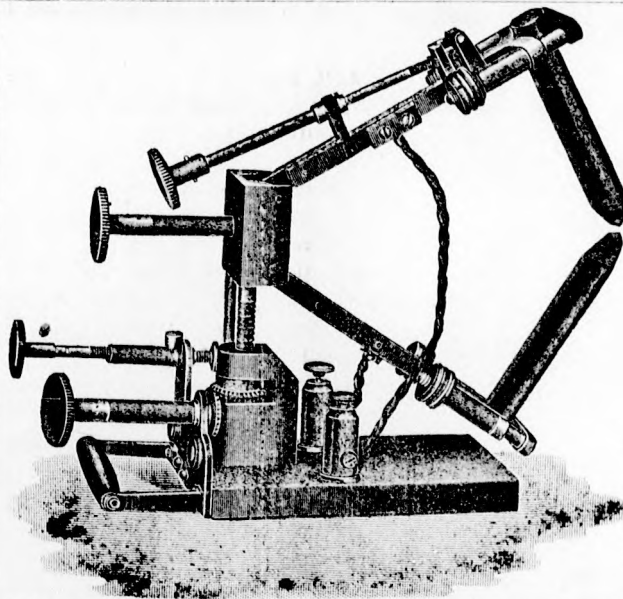
Kitüntette Eszék 1889. aranyérem és díszoklevéllel.

Saját készítményű, legújabb rendszeres villamos projekciós ívlámpa „Bella I.“ egyen és váltakozó áramra. Mozgószínházak részére igen alkalmas, mert áramfogyasztása csekély.

Elvállalok mindennemű kinematográf és bármely gyártmányú ívlámpák javítását.

Fogaskerekek minden nagyságban és fogszámában rajz vagy beküldött minta után fiber, réz, vas és acélból pontosan készíttetnek. 99-3-1

Arjegyzék kívánatra ingyen.

KÖZKEDVELTTÉ LETT!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE KRISTÁLYTISZTA FORRÁSVIZ,

mely szénsavas viz ma már szegény és gazdag legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme,

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő és nagybani lerakat: **ARNOVLYEVICS DUSÁN** kereskedelmi ügynökségénél.

ELADÓ HÁZI

A Fehérgalamb-utca 6. számú ház, mely áll 8 szoba, 4 konyha, 5 éléskamra, 1 mosókonyha, 2 műhely, 2 pince, 1 cselédszoba, 10 kocsira való kocsiszín és 2 üzlethelyiségből, eladó.

A telek 284 □ öl.

Bővebb felvilágosítást ad ugyanott

102-3-2 Wagner Ádám, kovácsmester.

„Unió“ jéggyár Zombor, Zöldkert-utca.
Telefonszám: 112.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint Zöldkert-utcában fennálló

mű-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és a műjeget a gyárban métermázsánként 2 koronáért számítjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk Zombor, 1912. évi május hó

80-11 teljes tisztelettel

AZ „UNIO“ JÉGGYÁR.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL“

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd- jeggyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

Bérbeadó

emeletes magtár:

Erzsébet-körút 13. számú házban egy utcai emeletes magtár f. évi november hó 1-től kezdve bérbeadandó.

Tudakozódni lehet ugyanott a függetlenségi kör gazdájánál.

CARBONE JÁNOS táncitanár, Zomborban

1912. évi július hó 10-én, az „Elefánt“ szálló nagytermében

nyitja meg táncintézetét.

A tanfolyam anyaga magában foglalja az összes divatos és legújabb szalontáncokat. — A beiratkozásnak az oktatás megkezdése előtt való esz- közlése ajánlatos, hogy az oktatás kárt ne szenvedjen.

Beiratkozni lehet már Schön Adolf könyvárusnál.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására adni, hogy ZOMBORBAN, Széchényi-körút 4. szám alatt, a mai kor igényeinek megfelelő

kárpitos

és

díszítő

műhelyt nyitottam, főtörekvésem oda irányul, hogy tisztelt megrendelőimet szolid árak mellett kiszolgáljam.

SHREIER JÁNOS
kárpitos és díszítő.

Birtok eladás és bérbeadás.

Kiskunhalason (Pestmegye), a vasútállomástól 4—5 klm., műút mellett egy **2078**, egy **1000**, egy **600**, egy **450** és több **100 holdas birtok** akár egészben, avagy 10—20 holdas részletekben is **kedvező feltételek mellett**

szabad kézből eladó, avagy haszonbérbe adó.

Továbbá: 100 drb 4 éves tinó, 60 drb 2—3 éves üsző, 500 drb egy éves hizlalásra alkalmas süldő, 50 drb hasas göbe, szintén **olcsó árban azonnal eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

TÓTH LAJOSNÁL Kiskunhalason,
Sertés-piactér 2. szám.

A föld kitűnő minőségű, megterem bármily veteményt igen bőségesen.